

en Landejendom. Jeg er ikke ganske paa det rene med, hvad Meningen er. Det maa imidlertid fremgaa af Statutterne. — Jeg henleder Opmærksomheden paa, at Bestemmelsen under i siger, at af de Laan, som ikke ere helt tilbagebetalte i den 50de halvvaarlige Termin, skal i de 10 følgende Halvaar hele Resten være amortiseret, selv om Afdragene blive større, end de have været i de første 50 Halvaar. Meningen er naturligvis at tilvejebringe en hurtig Amortisation, men det kommer jo ikke saa meget an paa at skaffe den sidste Rest amortiseret. Hvad det kommer an paa, er, at Amortisationen begynder lidt rask, og at den bringes et godt Stykke frem, saa at man inden en ikke for lang Arrække er kommen ned til Halvdelen eller Tredjedelen af Laanet, og jeg vilde endog foretrække en Ordning, som gik ud paa, at naar det oprindelige Laan var reduceret til en Tredjedel, kunde Resten blive staaende; det er det samme Princip, som der var Tale om i et Lovforslag, som var under Behandling i Fjor. Det er jo nemlig ikke i den første Tredjedel af Laanet, at Risikoen ligger; nej, Faren ligger i den modsatte Ende; Bestemmelsen under i kan imidlertid føre til, at i de første 50 Terminer lader man en ganske lille Amortisation indtræde — det gør man helst i Begyndelsen, da der er en saa meget højere Rente — og naar der saa er gaaet 50 Halvaar, er kun Halvdelen af Laanet amortiseret, og saa skal Amortisationen i de sidste 10 Halvaar tage Fart. Nej, lad hellere den sidste Halvdelen eller Tredjedel af Laanet blive staaende, og lad os saa den risikable Del af Laanet hurtigt amortiseret. — Derimod finder jeg det meget heldigt, at den højtærede Minister har opgivet Tanken om, at lade en saadan Kreditforening træde ud i Livet med den Bestemmelse, at naar Laanene ere gaaede op til 10 Millioner, maa den ikke gaa videre, men skal henvende sig til Lovgivningsmagten. Ved en saadan Bestemmelse vilde man hænge et Damoklessværd over dens Hoved, og der er saa meget mindre Grund dertil, som det navnlig er i Begyndelsen, at der er Fare, men jo større Foreningen bliver, jo mere Risikoen breder sig over et stort Antal Pantter, desto mindre bliver Risikoen. Tænk Dem, at alle Landets industrielle Ejendomme optoges i en saadan Forening, vilde utvivlsomt en Reservecfond paa 10 pCt. være tilstrækkelig til at dække Risikoen, thi saa slet er vor Industri dog ikke stillet, at man kan gaa ud fra, at 10 pCt. af vore Fabrikker og industrielle Anlæg gaa kaput. Jo større Foreningens Virksomhed er, desto mere foredeles Risikoen. Der er derfor ingen Grund

til at sige, at Foreningen kun maa udlåne et Beløb af 10 Millioner, og at man saa vil se, hvorledes det gaar. Det vilde berede Foreningens store Vanskeligheder, navnlig i Begyndelsen. — Det maa vistnok ogsaa billiges, at Ministeren ikke har fastholdt Bestemmelsen om at dele Foreningen i to Afdelinger, en for de store og en for de smaa Laan. Det er en temmelig unaturlig Udskillelse. Man har taget et ganske vilkaarligt Tal, 15,000 Kr., som Laanebeløb. Den, der ikke vil have mere, var en lille Fabrikant, og den, der vilde have mere, var en stor Fabrikant. Der var ikke stor Raison i det, og det kunde tilmed skabe meget betydelige Vanskeligheder.

§ 2 forekommer mig at være meget uheldig affattet. Jeg vil ikke lægge den højtærede Minister det til Last, thi det er ikke ham, der har affattet Paragraffen saaledes; den skriver sig fra Folketinget. Jeg tror, at enhver, der læser den igennem, vistnok vil studse, for man har der stillet en Opgave, som enhver Matematiker vil erklære for en fuldstændig Umulighed. Man skal finde et Beløb, nemlig en Garantifond — lad os kalde den x — som det er aldeles umuligt at finde; dens Størrelse skal nemlig bestemmes, som der staa, forinden Kreditforeningen træder i Virksomhed; men Størrelsen afhænger af Momenter, der først indtræde efterhaanden som Kreditforeningen har arbejdet. Jeg antager, at Meningen vel egentlig blot er den simpeltthen at sige, at der skal til enhver Tid være en Grundfond, som i Forbindelse med Reservecfonden er 10 pCt. af det til enhver Tid udlånte Beløb, men det tror jeg rigtig nok kunde udtrykkes baade klarere og korrektere, end det er her. Jeg vil endog saa sige, at hverken min sproglige eller juridiske Samvittighed nogenstunde vil tillade mig at stemme for en Paragraf som denne.

Jeg skal tillade mig at anbefale Lovforslaget til nærmere Drøftelse, jeg formoder i et Udvalg. Jeg tror, at der kan staffles og ved dette Lovforslag med eventuelle Endringsforslag vil staffles tilstrækkelig Sikkerhed, saa at man ikke paa nogen Maade kan sige, at vi gaa hen og sanktionere eller sætte vort Stempel paa et saa risikabelt Foretagende, at vi i Stedet for at lomme vore Medborgere ind i det snarere skulde fraraade dem det. Jeg tror, at den danske Industri i Virkeligheden er saa sund, at jo større den bliver, desto mere Gavn vil den gøre, og desto mindre vil Risikoen blive. Det fører naturligvis til, at man heller ikke maa belaste eller handikabe en saadan Forening alt for stærkt fra Begyndelsen af. Naturligvis maa Vilkaarene blive saaledes, at det overhovedet kan lønne sig at optage Laan i den, og som jeg sagde